

17.02.2021

Ärende/15

§ 39

Den av ledamoten Johanna Laisaari väckta motionen om tillämpningen av programmet mot mobbning

HEL 2020-011649 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Laisaari och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att fostrans- och utbildningssektorn ska reda ut hur stadens skolor har tillämpat programmet mot mobbning.

Stadsstyrelsen konstaterar att programmet för att bekämpa mobbning har införts inom småbarnspedagogik, skolor och läroanstalter. Alla åtgärder i programmet har gått vidare. Fostrans- och utbildningsnämnden får regelbundet rapporter om hur programmet genomförts.

Skolhälsovårdsenkäten som kartlägger mobbning görs vartannat år och skolorna rekommenderas att däremellan använda skolans välfärdsprofil. Resultaten från skolhälsovårdsenkäten kommer i fortsättningen också att behandlas mer tillsammans med eleverna och deras vårdnadshavare.

I fortsättningen kan en vårdnadshavare eller elev själv anmäla mobbning, trakasserier eller diskriminering med hjälp av formuläret i Wilma. I Wilma har man också lagt till ett formulär där man kan skriva in en utredning om mobbning.

17.02.2021

Elevvårdens psykologer och kuratorer har utbildats för att använda ett restorativt arbetssätt. De träffar alla elever i sjuan och i första årskursen på i andra stadiet i små grupper. De lärare som leder stödelevernas verksamhet har fått utbildning av Mannerheims Barnskyddsförbund för att reda ut situationer där mobbning förekommit. I skolorna testas en modell där skolans anställda utser en person som har det övergripande ansvaret för att bekämpa mobbning. Programmet KiVa-skola tillämpas fortfarande i en stor del av skolorna.

I allvarliga mobbningssituationer får skolorna stöd från Stationens barns K-0-verksamhet, där externa experter kommer och träffar parterna och deras föräldrar. Erfarenheten visar att en extern aktör oftast lyckas lösa en lång rad situationer som blivit besvärliga under en lång tid. Experter från Stationens barn och Mannerheims barnskyddsförbund testar även en kamratstödsgrupp för mobbade elever.

En del av åtgärderna i programmet kräver att de planeras lokalt i daghem, skola eller läroanstalt. Dyliga åtgärder är klassens regler mot mobbning, kontinuerlig gruppering genom vilken man ser till att barn och unga fäster sig vid sin grupp, systematisk tillämpning av program som främjar sociala och empatiska färdigheter samt en utnämnd vuxen som ser till att mobbningen slutar för den som blivit mycket mobbad. Skolorna antecknar i skolans verksamhetsplan hur åtgärderna har genomförts.

Man har informerat om programmet inom staden, till tredje sektorn samt till övriga samarbetspartner. Med hjälp av föräldraföreningen Helvary försöker man öka vårdnadshavarnas medvetenhet om programmet. Information till alla kommuninvånare är under beredning och man gör inslag om programmet för bland annat medierna.

Svaret stämmer överens med fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite

17.02.2021

Ärende/15

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.01.2021 § 62

HEL 2020-011649 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.12.2020 § 300

HEL 2020-011649 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Johanna Laisaaren valtuustoaloitteesta koulussa tapahtuvan kiusaamisen ja väkivallan ennaltaehkäisystä:

Kouluterveyskyselyn mukaan kiusaaminen vähenee kouluissa ja oppilaitoksissa, mutta jokainen kiusaamistapaus on liikaa. Helsinki laati kunnianhimoisen kiusaamisen vastaisen ohjelman (KVO13), joka on otettu käyttöön Helsingin kaupungin varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Ohjelma on annettu vapaasti myös kaupungissa toimivien yksityisten ja valtion koulujen/oppilaitosten käyttöön.

Kiusaamisen vastainen ohjelma on systemaattisesti noudatettava kokonaisuus, eikä mikään yksittäinen hanke tai menetelmä. Esimerkiksi KiVa-koulu on yksi sosiaalisia- ja tunnetaitoja kehittävästä ohjelmasta, mutta ei ainoa tieteellisesti toimivaksi osoitettu väline. Maksullisuudesta huolimatta suurin osa helsinkiläisistä kouluista käyttää yhä KiVa koulu -ohjelmaa. Tosin nuorilta on tullut melko voimakastakin kritiikkiä siitä, ette he eivät koe menetelmästä olevan hyötyä. Osittain syynä saattaa ol-

17.02.2021

Ärende/15

la se, että Kiva koulu ohjelmaa on usein käytetty suppeammin kuin sitä on tarkoitettu käytettävän. Esimerkiksi kaikki opettajat eivät käytä ohjelmaa, eikä siihen liittyviä KiVa-tunteja ole aina pidetty.

KVO13-ohjelman toimenpiteet ovat:

1. Hyvinvoinnin mittarit
2. Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävä ohjelmat
3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt
4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen
5. Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä 7. luokkien ja toisen asteen aloittavat oppilaat
6. Sähköiset palautekanavat
7. Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen
8. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt
9. Restoratiivisten lähestymistapojen käyttö
10. Nimikkoakuinen paljon kiusatuksi tulleelle
11. Kiusaaminen on rikos. K-0-toiminta kaikki koulut kattavaksi
12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen
13. Vertaistukitoiminta

Kaikki KVO13-ohjelman toimenpiteet ovat edenneet. Kouluterveyskysely tehdään edelleen joka toinen vuosi ja kouluja sekä oppilaitoksia suositellaan vahvasti käyttämään väliaikoina koulun hyvinvointiprofiilia. Kouluterveyskyselyn tuloksia tullaan jatkossa käsittelemään aiempaa enemmän myös oppilaiden/opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit on koulutettu käyttämään restoratiivista työtettä. Lisäksi he tapaavat kaikki 7. luokan ja toisen asteen 1. luokan oppijat pienryhmissä. Tukioppilastoimintaa ohjaavat opettajat ovat saaneet kiusaamistilanteiden selvittelyyn liittyvän koulutuksen Mannerheimin Lastensuojeluliiton vetämänä. Kouluissa on alettu pilotoida mallia, jossa koulun työntekijät valitsevat keskuudesta henkilön, jolla on kokonaisvastuu kiusaamisen vastaisista toimista juuri siinä koulussa.

17.02.2021

Wilmaan on lisätty lomake, johon voidaan kirjata kiusaamistapahtuman selvittely koulussa tai oppilaitoksessa. Jatkossa huoltaja tai oppija itse voivat ilmoittaa kiusaamisesta, häirinnästä tai syrjinnästä Wilmaan liitetävän lomakkeen avulla. Lomake on loppuohiomiasta vaille valmis.

Vakavissa kiusaamistilanteissa koulut tai oppilaitokset saavat tukea Aseman lasten K-0-toiminnasta. Tällöin ulkopuoliset asiantuntijat tulevat tapaamaan kiusaamisen osapuolia ja heidän vanhempiaan. Kokeusten mukaan ulkopuolinen toimija onnistuu useimmiten selvittämään pitkällekin tulehtuneet tilanteet ajan kanssa. Paljon kiusatuille oppilaille on alettu pilotoida vertaistukiryhmää. Ryhmää vetävät Aseman lasten ja Mannerheimin lastensuojeluliiton asiantuntijat.

Osa toimenpiteistä edellyttää sitä, että niitten toteuttaminen suunnitellaan päiväkodissa, koulussa tai oppilaitoksessa. Perusopetuksen palvelukokonaisuudessa kouluja onkin velvoitettu kirjaamaan näitten toimenpiteitten toteuttaminen koulun toimintasuunnitelmaan. Tällaisia toimenpiteitä ovat luokan säännöt kiusaamista vastaan, jatkuva ryhmäyttäminen jolla varmistetaan lasten ja nuorten kiinnittyminen omaan ryhmään, sosiaalisia- ja tunnetaitoja edistävien ohjelmien systemaattinen käyttö sekä paljon kiusatuksi tulleelle oppilaalle sovitava nimikkoakuinen, joka seuraa että kiusaaminen loppuu. Kaikki nämä neljä toimenpidettä näkyvät jo tällä hetkellä peruskoulujen toimintasuunnitelmissa muutamaa yksittäistä poikkeusta lukuun ottamatta.

Ohjelmaa on viety tiedoksi toisille toimialoille, kolmannen sektorin toimijoille sekä muille yhteistyökumppaneille. Ohjelma on tehty tietoisuuden lisäämiseksi ja keskustelun pohjaksi jokaisen koulun toimijoille. Helvaryn (Helsingin vanhemmat r.y.) kanssa on aloitettu keskustelu siitä, miten ohjelma saadaan nykyistä paremmin huoltajien tietoon. Kaikille kuntalaisille suunnattu tiedottaminen on valmistella ja ohjelmasta tehdään tietoisukuja muun muassa median käyttöön.

Ohjelman etenemistä seurataan kaikissa palvelukokonaisuuksissa ja tilanteesta raportoidaan säännöllisesti kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle. KVO13 on pitkäjänteinen toimintatavan muutos.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Hanna Kaunisto, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 86659
hanna.kaunisto(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi